

Han spændte fra 'Tango Jalousie' til Brahms

Nyt dobbeltalbum byder på genhør med en af de største indvandreremusikere, Danmark har haft.

HISTORISKE PLADER

Wandy Tworek. The Danish Violin Wizard.

Danacord (2 cd'er)

Efternavnet, Tworek, røber flygtningebaggrunden, som var polsk-ukrainsk. Fornavnet, Wladyslav, bekræfter den. Men violinisten tænkte, det var et bøvlet navn for en dansker, så han kaldte sig Wandy, og i første omgang blev det i restaurationsverdenen, Wandy Tworek gjorde karriere.

Han fik sit eget orkester i et vovet etablissement på Jagtvej, der hed Zigeunerhallen, og da forholdene for indvandrere var anderledes dengang, end de er i dag, var det ikke noget problem at tage imod andre arbejdsopgaver ved siden af. Kapelmester Tworek greb derfor chancen og sagde ja tak, da en klassisk dirigent en aften opsøgte ham mellem de letpåkledte servitricer i Zigeunerhallen for at spørge, om han ville være solist ved en klassisk violinkoncert.

Han øvede sig som en gal på Max Bruchs koncert for violin og orkester, men floppede. Den dygtige underholdningsmusiker, som mange læsere vil huske fra tv, anede simpelt hen ikke, hvordan man skulle gribe den slags musik an.

Men det blev ikke ved nederlaget.

Den landskendte violintroldmand, der var en mester i det lette repertoire, og som døde i 1990, 77 år gammel, fik fat i en lærer, og mindre end et år senere spillede han Brahms' violinkoncert i Tivoli med begej-

strede anmeldelser til følge. Det er da også violinspil af høj klasse, man kan høre på dette 2-cd-album, som omfatter alle de klassiske pladeudgivelser med Tworek, lydteknikeren og pladeafficionadoen Claus Byrith har kunnet få fat på. Byrith har restaureret og skrevet noter, og det er fint at lytte til en slank og smidig violinkoncert af Wieniawski – hans nr. 2 i d-mol – med Radiosymfoniorkestret fra 1946, hvor Tworek er en beslutsom solist.

Det virkelig vilde er Bartóks solosonate, som var hylende svær avantgarde i 1940'erne

ne. Den gik Tworek i kødet på i 1951, og her presser han sig selv til stregen i en imponerende præstation milevidt fra sigøjnerrepertoiret. Ikke alle vil måske finde den store for-

nøjelse i Knudåge Riisagers anderledes farvesvage sonate for to violiner.

Men der er spor af livgivende Stravinsky i en sonate for violin, cello og klaver af samme komponist, hvor klaverstemmen som alle andre steder varetages af Esther Vagning, som også er en dejlig partner for Tworek i César Francks violinsonate.

Og så kan man som dessertmenu nyde Tworek i et udvalg af sentimentale salonperler som 'Tango Jalousie', 'Sæterjentens søndag' og Sarasates 'Zigeunerweisen', som han spiller med dramatisk temperament, mens Emil Reesen dirigerer et varmblodigt Radiosymfoniorkester på denne samling af indspilninger fra 1946-53, hvor violinistens signaturtrick med at få violinen til at sige som en kanarie fugl også er med.

De gamle skiver knaser en del trods restaureringen, men man kan sagtens både nyde og høre violintroldmanden Tworek på denne fine udgivelse.

thomas.michelsen@pol.dk